ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХӨА-2026/072/НА-СТА-ТЗШ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2025 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Ичинхорлоо
Утас: 88012671 Цахим хаяг: ichinkhorlooga@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Мөнх-Оргил
Утас: 99039344 Цахим хаяг: munkh-orgill@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026.02.24 № 01/88

танай ____________-ны № ____________-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЦАГААН-
УУЛ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Э.УЛАМ-ӨСӨХ ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Цагаан-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газар нь Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт болон орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр 265,838.5 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хүлээн авч бүртгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Аудитаар төсвийн зориулалт бус зарцуулалт,Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй 5,070.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт, 1 албан шаардлага хүргүүлж, зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчсөн 4,500.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж хүргүүллээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Цагаан-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга нь сумын Засаг даргаар 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулж, 91.1 хувийн гүйцэтгэлтэй хэрэгжүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**374,706,783.92**	**341,493,227.27**
33	**АВЛАГА**	**11,399,691.67**	**13,597,237.99**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,766,191.67	4,343,661.99
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	00.00	256,500.00
335	**Бусад авлага**	**8,633,500.00**	**8,997,076.00**
3351	Байгууллагаас авах авлага	7,850,000.00	8,213,576.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	783,500.00	783,500.00
34	**УРЬДЧИЛГАА**	**2,900,000.00**	**00.00**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	2,900,000.00	00.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**360,407,092.25**	**327,895,989.28**
354	**Хангамжийн материал**	**358,042,092.25**	**324,760,989.28**
35410	Бичиг хэргийн материал	4,408,110.00	2,206,398.03
35420	Аж ахуйн материал	129,832,258.25	102,679,497.25
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	00.00	2,280,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,360,000.00	3,190,000.00
35450	Барилгын засварын материал	18,691,930.00	8,042,300.00
35470	Бусад хангамжийн материал	201,749,794.00	206,362,794.00
35600	Мал амьтад	2,365,000.00	3,135,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,855,205,801.11**	**1,870,841,249.65**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,855,205,801.11**	**1,870,841,249.65**
392	**Биет хөрөнгө**	**1,671,618,051.23**	**1,605,908,249.65**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,439,454,678.40	1,458,315,422.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-366,160,191.27	-442,204,665.51
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	433,668,311.00	515,738,027.13
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-277,373,950.09	-305,363,052.36
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	418,434,233.80	411,395,895.73
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-187,170,785.83	-225,498,708.36
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	113,066,550.00	123,754,550.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-52,429,941.17	-59,245,433.38
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	295,910,078.40	297,945,078.40
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-145,780,932.01	-168,928,864.40
393	**Биет бус хөрөнгө**	**183,587,749.88**	**264,933,000.00**
39301	Програм хангамж	3,185,000.00	3,185,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,116,250.12	-3,185,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	183,519,000.00	264,933,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,229,912,585.03**	**2,212,334,476.92**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**256,500.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**256,500.00**
413	**Өглөг**	**00.00**	**256,500.00**
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	256,500.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,229,912,585.03**	**2,212,077,976.92**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**2,229,912,585.03**	**2,212,077,976.92**

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	703,146,831.77	709,260,831.77
51101	Өмч: - төрийн	703,146,831.77	709,260,831.77
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**1,294,393,056.77**	**1,270,636,023.85**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,294,393,056.77	1,294,584,631.96
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-23,948,608.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	232,372,696.49	232,181,121.30
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,229,912,585.03**	**2,212,334,476.92**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	2,390,580,437.25	1,682,921,470.06
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	964,622,803.25	1,682,921,470.06
120	Нийтлэг татварын бус орлого	964,622,803.25	322,213,347.06
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	360,000.00	-
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	360,000.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	850,153,012.00	265,838,508.06
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	114,109,791.25	56,374,839.00
122	Тусламжийн орлого	-	1,360,708,123.00
1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	1,360,708,123.00
12211	Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого	-	1,301,606,600.00
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого\\	-	1,301,606,600.00
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	59,101,523.00
122131	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	2,800,000.00
122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	47,722,793.00
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	8,578,730.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,425,957,634.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	84,616,534.00	-
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,340,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны	65,124,834.00	-

	төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,151,700.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,341,341,100.00	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,341,341,100.00	-
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,597,752,862.41**	**1,658,916,285.20**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,596,522,862.41**	**1,658,916,285.20**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,420,532,124.55**	**1,563,222,442.23**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**761,434,017.74**	**890,820,228.01**
210101	Үндсэн цалин	432,880,871.82	477,413,262.00
210102	Нэмэгдэл	271,652,945.92	357,591,046.01
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,385,500.00	21,680,000.00
210104	Урамшуулал	34,514,700.00	34,135,920.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**95,692,176.17**	**110,036,306.92**
210201	Тэтгэврийн даатгал	65,725,842.61	74,824,688.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,732,452.06	8,802,904.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,820,026.13	4,401,452.43
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,682,771.15	4,401,452.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,731,084.22	17,605,809.25
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**72,475,156.10**	**95,380,584.06**
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,564,962.41	17,859,464.06
210302	Түлш, халаалт	56,688,693.69	76,021,120.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,221,500.00	1,500,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**82,091,572.13**	**123,440,047.97**
210401	Бичиг хэрэг	6,164,968.00	6,087,450.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,295,410.00	27,350,984.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,671,813.00	4,514,000.00
210404	Ном, хэвлэл	189,600.00	89,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	13,868,741.13	7,439,633.97
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,854,640.00	6,543,400.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,183,400.00	2,185,180.00
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	24,863,000.00	69,230,000.00
2105	**Нормативт зардал**	**308,000.00**	**00.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	308,000.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**45,212,010.00**	**30,643,910.00**
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	25,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	45,187,010.00	30,643,910.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**6,288,000.00**	**4,086,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	6,288,000.00	4,086,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**21,438,543.00**	**16,222,920.92**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,427,760.00	14,107,287.20
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,209,600.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	448,000.00	448,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	650,882.00	532,664.72

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	233,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	418,000.00	658,000.00
210807	Газрын төлбөр	240,301.00	243,969.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**335,592,649.41**	**292,592,444.35**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	154,345,214.00	61,864,277.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	960,000.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	180,287,435.41	230,728,166.55
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**175,990,737.86**	**95,693,842.97**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**58,843,942.00**	**37,641,525.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,417,042.00	20,333,375.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,214,400.00	15,031,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,212,500.00	2,277,150.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**117,146,795.86**	**58,052,317.97**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	117,146,795.86	58,052,317.97
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**1,230,000.00**	**00.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**1,230,000.00**	**00.00**
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**792,827,574.84**	**24,005,184.86**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,608,579.00**	**47,953,792.97**
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	2,608,579.00	47,953,792.97
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	**-2,608,579.00**	**-47,953,792.97**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**790,218,995.84**	**-23,948,608.11**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**703,146,831.77**	**232,372,696.49**	**504,174,060.93**	**1,439,693,589.19**
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	6,832,619,543.92	790,218,995.84
C08	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**703,146,831.77**	**232,372,696.49**	**7,336,793,604.85**	**2,229,912,585.03**
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**703,146,831.77**	**232,372,696.49**	**1,294,584,631.96**	**2,230,104,160.22**
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-23,948,608.11	-23,948,608.11
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**709,260,831.77**	**232,181,121.30**	**1,270,636,023.85**	**2,212,077,976.92**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
Дансны код	**Дансны нэр, төрөл**	**1. Өмнөх он**	**2. Тайлант он**

I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	1,540,653,682.00	1,368,117,323.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	360,000.00	1,368,117,323.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	360,000.00	365,482,017.97
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	360,000.00	365,482,017.97
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	360,000.00	145,200.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	-	365,336,817.97
122	Тусламжийн орлого	-	1,002,635,305.03
1221	Хандив тусламж /дотоод/	-	1,002,635,305.03
12211	Харъяа төрийн сангаас төсвийн байгууллагад олгосон санхүүжилт, шилжүүлгийн орлого	-	936,269,782.03
122111	Урсгал санхүүжилтийн орлого	-	936,269,782.03
12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	66,365,523.00
122131	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	2,800,000.00
122133	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	15,000,000.00
122134	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	33,066,293.00
122135	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	15,499,230.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,540,293,682.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	198,952,582.00	-
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,340,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	65,124,834.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	128,487,748.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,341,341,100.00	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,341,341,100.00	-
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,431,237,732.00**	**1,317,423,323.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,431,237,732.00**	**1,317,423,323.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,255,246,994.14**	**1,220,908,580.03**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**762,179,731.50**	**891,882,276.59**
210101	Үндсэн цалин	430,446,644.20	453,728,975.00
210102	Нэмэгдэл	276,319,845.78	383,223,657.31
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	23,289,440.00	21,680,000.00
210104	Урамшуулал	32,123,801.52	33,249,644.28
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**95,125,827.41**	**109,878,528.66**

210201	Тэтгэврийн даатгал	64,978,673.13	74,666,910.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,644,826.25	8,802,904.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,822,563.13	4,401,452.43
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,695,629.13	4,401,452.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,984,135.77	17,605,808.99
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**73,883,578.60**	**95,380,584.06**
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,344,855.90	17,859,464.06
210302	Түлш, халаалт	57,317,222.70	76,021,120.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,221,500.00	1,500,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**73,049,761.13**	**48,348,137.00**
210401	Бичиг хэрэг	4,711,000.00	2,694,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	44,589,420.00	26,045,865.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,000,000.00	4,514,000.00
210404	Ном, хэвлэл	189,600.00	89,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	13,871,741.13	7,856,233.97
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,688,000.00	7,148,138.03
2105	**Нормативт зардал**	**1,000,000.00**	**00.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**19,864,500.00**	**20,608,230.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,885,000.00	00.00
210602	Тавилга	1,950,000.00	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,000,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	15,029,500.00	20,608,230.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**6,288,000.00**	**4,086,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	6,288,000.00	4,086,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**26,271,363.50**	**15,463,769.72**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	23,253,880.50	13,438,136.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,209,600.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	448,000.00	448,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	627,582.00	532,664.72
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	448,000.00	658,000.00
210807	Газрын төлбөр	240,301.00	243,969.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**197,584,232.00**	**35,261,054.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	196,624,232.00	35,261,054.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	960,000.00	00.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**175,990,737.86**	**96,514,742.97**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**58,843,942.00**	**38,205,925.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,417,042.00	20,933,375.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,178,800.00	15,031,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,248,100.00	2,241,550.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**117,146,795.86**	**58,308,817.97**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	117,146,795.86	58,308,817.97

3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**109,415,950.00**	**50,950,500.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**109,415,950.00**	**50,950,500.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**109,415,950.00**	**50,950,500.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**109,415,950.00**	**50,950,500.00**
223001	Бусад хөрөнгө	77,492,650.00	29,035,600.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	31,923,300.00	21,914,900.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-109,415,950.00**	**-50,950,500.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	-	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,322,702,600.0	1,243,699,482.0	79,003,118.0	93.3
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,275,631,256.0	1,211,463,882.0	63,167,374.0	95.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,251,760,556.0	1,188,288,957.0	62,471,599.0	94.9
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	924,787,527.0	880,456,996.6	44,330,530.4	95.2
210101	Үндсэн цалин	468,000,000.0	453,728,975.0	14,271,025.0	97.0
210102	Нэмэгдэл	403,957,800.0	373,328,157.3	30,629,642.7	92.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	24,840,000.0	21,680,000.0	3,160,000.0	87.3
210104	Урамшуулал	27,989,727.0	31,719,864.3	-3,730,137.3	113.3
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	115,495,500.0	109,878,528.7	5,616,971.3	95.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	78,497,600.0	74,666,910.3	3,830,689.7	95.1
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,256,900.0	8,802,904.5	453,995.5	95.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,623,500.0	4,401,452.4	222,047.6	95.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,623,500.0	4,401,452.4	222,047.6	95.2
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,494,000.0	17,605,809.0	888,191.0	95.2
2103	**Байр ашиглалттай**	98,847,200.0	95,380,584.1	3,466,615.9	96.5

	холбоотой тогтмол зардал				
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,000,000.0	17,859,464.1	2,140,535.9	89.3
210302	Түлш, халаалт	77,347,200.0	76,021,120.0	1,326,080.0	98.3
210303	Цэвэр, бохир ус	1,500,000.0	1,500,000.0	00.0	100.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	32,769,210.0	32,726,198.0	43,012.0	99.9
210401	Бичиг хэрэг	1,747,200.0	2,204,500.0	-457,300.0	126.2
210402	Тээвэр, шатахуун	19,293,760.0	19,293,260.0	500.0	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,334,050.0	4,334,000.0	1,000,050.0	81.3
210404	Ном, хэвлэл	89,400.0	89,400.0	00.0	100.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,805,000.0	6,161,238.0	-356,238.0	106.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	499,800.0	643,800.0	-144,000.0	128.8
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	24,889,900.0	25,035,100.0	-145,200.0	100.6
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,179,900.0	3,179,900.0	00.0	100.0
210602	Тавилга	3,710,000.0	3,710,000.0	00.0	100.0
210604	Урсгал засвар	18,000,000.0	18,145,200.0	-145,200.0	100.8
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,086,000.0	4,086,000.0	1,000,000.0	80.3
210702	Дотоод албан томилолт	5,086,000.0	4,086,000.0	1,000,000.0	80.3
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	32,734,473.0	26,760,769.7	5,973,703.3	81.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	28,619,473.0	25,263,136.0	3,356,337.0	88.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,300,000.0	00.0	1,300,000.0	00.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	450,000.0	448,000.0	2,000.0	99.6
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	800,000.0	532,664.7	267,335.3	66.6
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	165,000.0	143,000.0	22,000.0	86.7
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,000,000.0	130,000.0	870,000.0	13.0
210807	Газрын төлбөр	400,000.0	243,969.0	156,031.0	61.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	17,150,746.0	13,964,780.0	2,185,966.0	81.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,150,746.0	13,964,780.0	2,185,966.0	81.4

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	23,870,700.0	23,174,925.0	695,775.0	97.1
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	23,870,700.0	23,174,925.0	695,775.0	97.1
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,518,700.0	20,933,375.0	585,325.0	97.3
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,352,000.0	2,241,550.0	110,450.0	95.3
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	47,071,344.0	32,235,600.0	14,835,744.0	68.5
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	47,071,344.0	32,235,600.0	14,835,744.0	68.5
223001	Бусад хөрөнгө	47,071,344.0	32,235,600.0	14,835,744.0	68.5
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,322,702,600.0	1,243,699,482.0	78,003,118.0	93.3
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,008,480,900.0	1,243,554,282.0	-235,073,382.0	123.3
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,008,480,900.0	1,243,554,282.0	-235,073,382.0	123.3
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	314,221,700.0	145,200.0	314,076,500.0	00.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.0	145,200.0	-145,200.0	
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	314,221,700.00	00.00	314,221,700.00	00.0
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	28.00	26.00	02.00	92.9
620001	Удирдах ажилтан	09.00	09.00	00.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	14.00	12.00	02.00	85.7
620003	Үйлчлэх ажилтан	05.00	05.00	00.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**65,622,023.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**65,622,023.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**50,334,523.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**11,425,280.00**
210102	Нэмэгдэл	9,895,500.00
210104	Урамшуулал	1,529,780.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	15,621,939.00
210401	Бичиг хэрэг	490,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,752,605.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	180,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,694,995.97
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,504,338.03
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,463,030.00

210604	Урсгал засвар	2,463,030.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	528,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	528,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	20,296,274.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,296,274.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	15,031,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	15,031,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	15,031,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	256,500.00
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	256,500.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**65,622,023.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**65,622,023.00**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,400,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	47,722,793.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15,499,230.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00

2.7 Аудит хийсэн ахмадын сангийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,000,000.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,000,000.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,000,000.00**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1,000,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,000,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**1,000,000.00**
1311	**Ахмадын дансны орлого**	**1,000,000.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,000,000.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	
201	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. Аудитын илрүүлэлт

3.1 Аудитаар нийт 66,902.9 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад бүрэн залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь тайлант оны нэмэлт санхүүжилтээр хүлээн авсан орлогыг 256.5 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байсныг,
- Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь 45,501.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данс бүртгэлээс хасаж, бусад байгууллагад шилжүүлэхдээ үнэ төлбөргүй гарсан зардал /225010/ зардлаар зарлагадсан байсныг,
- Цагаан-уул сумын ЗДТГ нь тус сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлын гэрээг 2026 оны 06 сард хийж дуусгахаар Вектормэп ХХК-тай гэрээ байгуулан 20,000.0 мянган төгрөгийг гэрээний дагуу шилжүүлсэн байна. Тус сумын сумын хөгжлийн төлөвлөгөө хийгдээгүй байхад ЗДТГ-т ОНХС-аас шилжүүлэн авч Бусад биет бус хөрөнгөнд бүртгэсэн байсныг,
- Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь ахмадын сангийн дансны 1,000.0 мянган төгрөгийн ажил гүйлгээг бүртгэж тайланд тусгаагүй байсныг,
- Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь тайлант онд үнэ төлбөргүйгээр хүлээн авсан засварын материалыг худалдан борлуулсан 145.2 мянган төгрөгийн орлогыг хүлээн зөвшөөрөлгүйгээр тайлант оны урсгал засварын зардлыг бууруулж бүртгэсэн байсныг тус тус тайланд залруулсан.

Аудитаар 9,570.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт, 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж хүргүүллээ.

3.2 Төлбөрийн акт

1. төсвийн зарцуулалттай холбоотой

1. Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь албан хаагчдыг томилолтоор ажиллах хугацаанд олгосон хоолны мөнгө 370.0 мянган төгрөгийг цалингаас суттгаагүй, томилолтын хоол унааны мөнгөтэй давхардуулан олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Засгийн газрын 2019 оны "төрийн албан хаагчдад нөхөх төлбөр олгох" журмын 2.2 "Албан томилолтоор ажиллах үеийн нөхөх төлбөр дараахь зардлаас бүрдэнэ" 2.2.3 "хоолны зардал" гэсэн заалттай тус тус нийцэхгүй "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлэлээ.

2. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1. Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь Улаанбаатар хотод нутгийн зөвлөлийн уулзалт зохион байгуулан хөрөнгө оруулалтын зардлаас айраг, мах, хэвийн боовонд 2,502.0 мянган төгрөг зарцуулж төсвийн үр ашгийг бууруулсан байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно:12.1.4.хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад. Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 *"төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах"* гэсэн заалттай тус тус нийцэхгүй, *"нийцсэн бөгөөд зохистой байх"* батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

2. Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь тайлант онд албан хаагчдын дунд уралдаан тэмцээн зохион байгуулж 240.0 мянган төгрөгийн шагнал олгож төсвийн үр ашгийг бууруулсан байна. Энэ нь төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1 Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах зүйлсийг хориглоно: 15.1.8 "*байгууллагын төсвөөр биеийн тамир, спортын уралдаан тэмцээн зохион байгуулах*" гэсэн заалттай нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул дээрх 2 зөрчил төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлэлээ.

3.3 Албан шаардлага

Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь Төрийн албаны зөвлөлийн 2025 оны 05 дугаар сарын 21-ний өдрийн 208 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар батлагдсан төсөв төрийн сангийн мэргэжилтний албан тушаалын тодорхойлолтод сумын статистик мэдээ тайлан, тайлан судалгаа, мэдээллийн санг хөтөлж, тайлан мэдээллийг гаргана гэж заагдсан байхад тус сумын Төсөв төрийн сангийн мэргэжилтэнд статистик хавсран ажилласны нэмэгдэл 1,958.6 мянган төгрөгийг олгосон байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.2 "чиг үүрэг, орон тоог давхардуулан тогтоох" 15.1.3 "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох" гэсэн заалттай нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. ***Төсвийн зарцуулалттай холбоотой***

1.1 Илрүүлэлт:

Цагаан-Уул сумын ЗДТГ нь тайлант онд хөрөнгө оруулалтын зардлаас ахмадын хорооны даргын урамшуулалд 4,500.0 мянган төгрөг олгосон байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5 *"төсвийн шууд захирагч нь төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ"* 16.5.5. *"батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах"* Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ын 223001 /бусад хөрөнгө/ "Программ хангамж, мэдээллийн сан бүрдүүлэхтэй холбоотой зардлууд болон энэ бүлэгт тусгайлан нэр заагдаж ангилагдсанаас бусад хөрөнгийн зардал энд хамаарна" заалттай тус тус нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж:

Зардлын эдийн засгийн ангилал мөрдөн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг 2026 оны 09 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн дотор төрийн аудитын байгууллагын Fas.audit.mn цахим системд тус тус мэдээлж, баталгаажуулна уу

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл /мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үнэлэх			
							Залруулсан		Залруула агүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

Нэмэлт санхүүжилтээр хүлээн авсан орлогыг зөрүүтэй тайлагнасан	1	256.5			1	256.5	1	256.5		
Үндсэн хөрөнгө данс бүртгэлээс хасахдаа зардлын эдийн засгийн ангилал буруу сонгосон	1	45,501.2			1	45,501.2	1	45,501.2		
Биетээр оршин байхгүй хөрөнгө данс бүртгэлд бүртгэсэн	1	20,000.0			1	20,000.0	1	20,000.0		
Ахмадын сангийн гүйлгээ бүртгээгүй	1	1,000.0	1	1,000.0			1	1,000.0		
Засварын материал худалдан борлуулсан орлогыг хүлээн зөвшөөрөлгүй, зардалд бичсэн	1	145.2			1	145.2	1	145.2		
Дүн	**5**	**66,902.9**	**1**	**1,000.0**	**4**	**65,902.9**	**5**	**66,902.9**		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл /мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төсвийн зориулалт бус зарцуулалт	1	370.0	1	370.0								
Зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчсөн	1	4,500.0					1	4,500.0				
Дүн	**1**	**4,870.0**	**1**	**370.0**			**1**	**4,500.0**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой	3	4,700.6	2	2,742.0	1	1958.6		
Дүн	***3***	***4,700.6***	***2***	***2,742.0***	***1***	***1,958.6***		